

Transkribering Podd 92, Insatskartläggningen och den nya socialtjänstlagen

Intro

Det vi vet är ju att den nya lagstiftningen och de utmaningar vi står inför kommer att behöva leda till att vi förnyar arbetet på olika sätt, utifrån lagstiftningen men också utifrån de utmaningar vi står inför.

Poddmusik

Lena Stenbrink

Hej och välkommen till FoU-podden! Det här avsnittet kommer att handla om socialtjänstens insatser inom området barn och unga och vi har ju tidigare gjort ett avsnitt om det, så det här avsnittet kommer lite mer om hur man i praktiken kan använda den kartläggningen.

Jag som gör den är podden heter Lena Stenbrink och är kommunikatör på FoU i Sörmland och med i det här avsnittet är Melina Bildfält, Niklas Eriksson, Sanna Tiikkaja och Lina Larsson. Varmt välkomna!

Som vanligt så börjar vi med att ni får presentera er lite noggrannare, vilka ni är och varför just ni är med här?

Melina Blidfeldt

Jag heter Melina Blidfeldt och jag jobbar som utvecklare på socialförvaltningen. Kvalitetsenheten i Eskilstuna kommun.

Niklas Eriksson

Och jag heter Niklas Eriksson och jag jobbar på SKR:s Kommuner och regioner som samordnare och leder det här omställningsarbetet av socialtjänsten.

Lina Larsson

Jag heter Lina Larsson och jag jobbar på FoU i Sörmland och jag är här för att jag och Sanna håller på att jobba med insatskartläggningen av socialtjänstens insatser.

Sanna Tiikkaja

Ja och Sanna Tiikkaja heter jag och jag är som sagt kollega med Lina här på FoU i Sörmland.

Lena

Men det är så. Då börjar vi väl med, liksom grunden i det hela. Vad innebär den här nya socialtjänstlagen egentligen? Och framför allt, vilka förändringar innebär den mot förut?

Niklas

Ja, det är en bra fråga. Det är mycket som är på gång framåt och vi vet ju inte riktigt vad den nya lagen innebär än, för det inte kommit en lagrådsremiss, men det vi vet är ju att den nya lagstiftningen och de utmaningar vi står inför kommer att behöva leda till att vi förnyar arbetet på olika sätt utifrån lagstiftningen, men också utifrån de utmaningar vi står inför. Så om vi börjar lite där så har vi ju en väldigt svår personal- och kompetenssituation framåt. Det är väldigt viktigt när det kommer till socialtjänsten och andra välfärdsområden ska man tillägga. Vi har en ansträngd ekonomi som följer av det här och i andra delar också. Vi har de stigande förväntningarnas missnöje. Och det gör det väldigt svårt att prioritera framåt för att vi vill hela

tiden ha mer och bättre och när vi har mindre resurser, både ekonomi och personal så kommer det bli svårt.

Vi behöver tänka nytt, jobba på nya sätt. Vi har också sprickor i samhällskontraktet just nu som jag blivit väldigt tydliga, välfärdsbrottslighet, vi har ungdomskriminalitet, gängen.

Det är väldigt mycket som pågår som försvårar, vilket i sin tur leder till att vi får nya ansvarsområden inom socialtjänst. När en port sprängs så är även grannen ett brottsoffer och det där leder vidare. Och vi ser också väldigt mycket ambitionshöjningar i olika förslag, i lagstiftning och annat och det här rimmar inte särskilt väl med den utveckling vi står inför. Vi har också något som ständigt lyfts av politiker i socialtjänst och chefer.

Vi ser ju också att sociala arbetet riskerar att hamna lite i kläm framåt. Vi vet inte riktigt hur vi ska jobba när brottsbekämpande åtgärder står väldigt högt på agendan och det sociala arbetet ska utvecklas samtidigt och anpassas till de utmaningar vi står inför då. Så vad är det som kommer då? Den här nya lagstiftningen den är ju efterfrågad underifrån, har varit det under många, många år.

Många har varit involverade i att lobba för att den ska komma och se till att det kommer ett stöd också nationellt. Och vad behövs mer då? Det behövs en statlig styrning framåt för som också underbygger och hjälper den här omställningen framåt. Vi behöver nationella myndigheter som står bakom och stöttar och inte motarbetar. Det är väldigt viktigt perspektiv utifrån när vi då representerar kommunerna och det kommer behövas helhetsperspektiv och att kunna prioritera. Jätteviktigt framåt.

Men vad innebär den nya lagen då? Vi har ju som sagt bara ett förslag på bordet än så länge. Det kommer hända mycket på vägen. Det kommer komma att bakas in i annan lagstiftning, andra förslag runt omkring. Vi har haft en äldreomsorgslag framme. Vad händer med den? Vi vet inte riktigt, men delar av den kommer att åka in där sannolikt. Vi har samsjuklighetsutredningen, den kommer inte nu, men den kommer senare sannolikt.

Och det är väldigt mycket på det brottsbekämpande området och den här lite mer repressiva linjen då som också är efterfrågad, ska jag säga. Det är inte bara negativt, men hur ska det hanteras och vad kommer med den nya socialtjänstlagen?

Det blir utmanande för att i den nya socialtjänstlagen så är det ju ett väldigt tydligt förebyggande perspektiv. Socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv.

Den ska vara lätt tillgänglig och det är väldigt mycket fokus då på kvalitet. Utveckling av arbetet för socialtjänstens kvalitet.

Lina

Så det är en inneboende motsättning, repression och förebyggande. Eller hur tänker du där?

Niklas

Vi vet ju inte riktigt vad det kommer för verktyg och hur socialtjänsten ska jobba. Och vi har ett tryck utifrån när det kommer då till de här sprickorna i samhällskontraktet.

Välfärdsbrottsligheten ligger där i, men också den här misstron och tillitsbristen som finns. Och hur jobbar vi ihop de här delarna med det här framtida sociala arbetet som ska vara mer förebyggande och tillgängligt? Det är svårt att se hur vi utvecklar det på samma gång idag i och med att man företräder lite olika delar. Sen måste jag ändå understryka att våra politiker som

vi företräder, inte är negativa. Det behövs nya åtgärder för socialtjänsten, men vi behöver kunna hålla 2 tankar i huvudet samtidigt här och också förmedla det i våra organisationer. Vad är huvudfokus framåt och hur ska vi genomföra det?

Lena

Och ur ett kommunperspektiv, vad skulle du säga där när det gäller förändringen i den nya lagen?

Melina

Nej men i det så har vi arbetat en hel del utifrån ... Om vi tänker socialförvaltningen i Eskilstuna, med att försöka förstå vad den här nya lagstiftningen kommer innebära för oss som socialtjänst.

Det som vi har i Eskilstuna, det är att vi har socialtjänst i 3 nämnder, uppdelat så att vi socialförvaltningen är bara en del av socialtjänsten.

Lena

Vilka är de andra?

Melina

De andra är vård och omsorgsförvaltningen och sen arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen som också har socialtjänsten.

Men i socialförvaltningen i alla fall så har vi ju jobbat tillsammans i förvaltningen och träffats heldagar för att men prata om; Vad betyder det här för oss i förvaltningen och vad innebär den här förflyttningen och jobbat också i arbetsgrupper som pågår.

Med representationen från medarbetare från hela förvaltningen. Det är en ganska stor arbetsgrupp på 50 personer. Där vi har träffats och jobbat tillsammans i workshop-form.

Men vad innebär den här förflyttningen, och landat någonstans i att från ett myndighetsperspektiv till ett mer förebyggande perspektiv. Vad betyder det? Och förenklat så här; när en medborgare kommer till oss "Hej, du har kommit rätt". Så att det har varit mycket prat om att vår mottagning ändå tar emot och ska kunna stötta och ge snabba insatser.

Så fokus på mer förebyggande myndighetsutövning, rådgivning, serviceinsatser, eget ansvar så långt det är möjligt, men också generalistkompetens eftersträvas.

Vi har pratat en del om att gå från individ till grupp och från kontroll till tillit. Och där kanske vi hamnar i det här, alltså motsatsförhållanden till att vara repressiv till och vara mer förebyggande att vi vill lämna den här kontrollerande funktionen. Men samtidigt så har vi också en diskussion om vad innebär våra andra linjer? För om vi har den första linjen så behöver vi också ha en andra linje. Och vad är det för någonting? Ja, men där kanske man har mera specialistkompetens utifrån myndighetsutövning.

Inom förvaltningen har vi pratat mycket om att vi försöker rädda och hjälpa till, men här är det att vi tänker perspektivet att vi stödjer tillsammans med andra.

Lina

Så tillsammans med vilka andra?

Melina

Men precis och det blir ju också utmaningen, men det är ju hela kommunen egentligen. Men

ja, såklart är det ju region och polis och skola och andra individuella aktörer.
Så tillsammans med andra kommuner.

Lena

Du pratade om första och andra linjen, kan du förklara lite vad dom olika sakerna är för något.

Melina

Nejmen första linjen så tänker jag att det främst handlar om vårt förebyggande arbete som vi har och med det menar jag Eskilstuna har gjort en ganska stor satsning med trygga unga, till exempel, att socialtjänsten, samarbeta med kultur och fritid.

Att vi finns ute på fritidsgårdar men också att vi finns ute på skolor och att vi är mer uppsökande. Och att också vårt förebyggande arbete, så har vi ju anställt fler personer för att jobba som förebyggande socialsekreterare på ett helt annat sätt än vad vi gjorde tidigare med mera struktur och ja, och de har ju brottsförebyggande arbetet också.

Ja så att det är också samverkan med familjecentraler och har föräldrastödgrupper och ja, men även individuella insatser för barn och unga men också ... Och det här är lite klurigt för i Eskilstuna så finns det också fler som skulle kunna utföra serviceinsatser. Så det är inte bara våra förebyggande enheter som jobbar med det, utan det har vi också spridit på flera enheter så att man kan få serviceinsatse, och med serviceinsatser så menar jag alltså öppna insatser utan bistånd, ja.

Niklas

Har ni gjort någon tydlig definition av första och andra linjen och planerar ni att organisera er på något annat sätt?

Melina

Det har vi också pratat mycket om och pratat ja, men landet i det här är det som jag vet just nu. Det här är ingenting som är färdigt på något sätt, men samtalen i den här arbetsgruppen går som att vi inte behöver organisera oss på något annat sätt utan att det handlar mer om en inställning till hur vi möter dom medborgare som har behov av stöd från socialtjänsten.

Så att det har varit mycket så, i stället för organisering, att det är ett mindset, att vi behöver göra den förflyttningen som jag sa tidigare. "Hej, du har kommit rätt, vad behöver du?" Och att det ska gå lätt att få det stöd som en behöver från oss utifrån det ansvar som vi har då och de behov som finns.

Och sen blir det ju naturligt att vi också behöver tänka vad, vad ska vi? Vi har ju massa medarbetare som jobbar med mer myndighetsutövning om man tänker på LVU om man tänker på om man behöver ha biståndsbedömda insatser som måste utredas mer utförligt, då blir det ju naturligt för en andra linje. Men det är ingenting som är klart och bestämt utan det är så våra samtal går.

Och nu har vi pratat så i ett år tror jag så att det blev naturligt att vi benämner det som så. Vi tittar också på många andra kommuner hur de har gjort.

Lina

Blir det första linjen som motiverar till insatser då?

Melina

Det skulle det absolut kunna vara och så kan du så kan det ju ske idag också

Men det måste inte vara så att man måste gå igenom en första linje för att komma till den andra linjen. Det kan ju vara så att man har andra behov som också behöver få hanteras av specialistkompetens. Nu pratar jag alltså om en insats som ges utan bistånd.

Men där i så gäller revideringen att bara gå till en eller två för att därefter se om det behöver utredas mer. Så att det är också någonting som vi *är* i, att vi vill kunna erbjuda så mycket insatser som möjligt utan bistånd. Men samtidigt vara medvetna om vilka insatser är som vi verkligen behöver kartlägga och utreda mera för att landa rätt. Och där hoppas att lagstiftningen hjälper till.

Niklas

Men apropå lagstiftningen då några centrala begrepp. Det är ju att fortsatt intentionen är att det ska vara en ramlag då och det har ju blivit väldigt detaljstyrt och nu ska man ta tillbaka det till en ramlag igen. Vi får inte glömma bort att jämställdhet i förslaget går in i portalparagrafen på sidan om jämlikhet. Var det landar vet vi ju inte än då, men vi får se. Målgruppsindelningen ska tonas ner och begreppet insatser ska användas mer konsekvent och sen barnrättsperspektivet ska stärkas då. Och när det gäller då förebyggande och lättillgänglig och alla andra delar så gäller ju det hela socialtjänsten. Det är väldigt viktigt att peka på det, inte bara barn och unga, utan man kan jobba förebyggande inom olika delar och under det förebyggande så kommer jag också; Kan vi putta in då en stärkt samhällsplanering, som förslaget pekar på och planeringen av insatser då, som föreslås det att bli ett nytt åtagande. Man ska planera insatserna och särskilt beakta behovet av tidiga och förebyggande insatser. Och det har vi inte pratat så mycket om egentligen. Men om det går in i den nya lagstiftningen så kommer det innebära att kommunerna kommer behöva jobba aktivt, inte bara socialtjänst, utan tillsammans med skola och Region för att få ett grepp om hur vi planerar det här ihop då. Det kan bli bra, men det kan också bli svårt. Vi måste jobba med målgruppsanalys, systematisk uppföljning och ta oss fram i de delarna.

Lätt tillgänglig skulle ju kunna innebära då att jobba med insatser utan behovsprövning och det är också viktigt att understryka att det är ju en befogenhet i lagstiftningen. Det är så förslaget ser ut så att socialnämnden får då besluta vilka insatser och *om* man ska göra det.

Och här finns det ju då en liten rädsla för att det här skulle kunna innebära att det blir lite ojämnt runt om i landet att olika kommuner med olika förutsättningar, olika uppsättningar aktörer som kan utföra insatser, att det blir ett ojämnt resultat och det är viktigt att ha med oss framåt. Men det handlar ju väldigt mycket om att sänka trösklarna och det kommer att vara insatser som är undantagna som inte kommer att gå att ge då utan behovsprövning.

Det får vi se när förslaget kommer, vilka det är eller när lagrådsremissen kommer, vilka det är. Men i förslaget finns det ett antal nedtecknade, men det är inte så stor vits och fästa för mycket blick vid dem nu utan vi får vänta.

Lina

Jag blev bara nyfiken, men är det till exempel boendeinsatser som är med, alltså som som SÄBO och HVB eller?

Niklas

Ja precis alla placeringsformer för barn och unga, till exempel, kontaktperson och den typen av insatser, precis. Och sen när det kommer då till kvaliteten som blir en väldigt stor fråga framåt. Då handlar det ju om att socialtjänsten ska bedrivas i verksamheten i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Och det blir ju en nyhet och det är klart att socialtjänsten

har försökt att göra det under en lång tid. Men det är ett illa beforskat område, det är mycket vi inte vet. Den systematiska uppföljningen behöver stärkas framåt och man behöver jobba från nationell nivå från Socialstyrelsen med att stötta upp det här arbetet också och det kommer ta tid. Det är inget som ordnar sig i juli 2025 när lagstiftningen träder i kraft.

Lena

Men då Lina och Sanna så undrar jag den här insats kartläggningen är gjord, hur tänker man att de här kunskaperna ska kunna bidra till anpassningen till en ny socialtjänsten?

Lina

Som ni har hört så är det ju inte helt klart vad det ska vara, hur det ska vara, hur man ska jobba med det så vi har varit... Jag skulle säga att vi kanske har varit lite trevande och att vi fortfarande håller på och omförhandlar hur vi gör, men det vi har utgått från är den kartläggning som SKR gjorde, som ju är den första möjligheten till en total genomgång av vilka insatser som ges i Sverige och då sett vilka insatser är det som ges i Sörmland?

När det handlade om barn och unga-området så hade vi en diskussion om målgrupper med de olika kommunerna. Vilka målgrupper är det som man känner att man inte riktigt har insatser för? Vilka målgrupper är det man tror finns men som man inte möter.

Sanna

Men det vi har gjort är att vi har kartlagt vilka insatser som finns för barn och unga i Sörmland och vi har tittat på de insatserna och försökte undersöka vilka av dem som innehåller en positiv evidens, det vill säga att den här insatsen visar att det är bra att vi gör för våra barn och unga, så det är det vi har försökt förmedla för våra kommuner i Sörmland. Att det är viktigt att fundera på evidens och beprövad erfarenhet och kunna titta på den här lokala evidensen som man hittar som man kan hitta i sina egna insatser vid sin egen uppföljning och se hur ... Hur väl faller den här insatsen ut för barn och unga, men också då att man har det här bredare greppet kring att vilka insatser har man i sin kommun och hur gör man när man väljer ut nya insatser, för att samhället är ju föränderligt och precis, som vi var inne på tidigare, det här kring ungdomskriminalitet och så vidare. Det kommer ju nya utmaningar i samhället som vi behöver möta och då behöver vi kunna ha insatser som är bra eller som är förebyggande då för den här typen utav ungdomar eller barn.

Lina

En sak som vi pratade om på de flesta ställen när vi var ute med barn och unga-kartläggningen. Det var också var det fanns tillgänglighet, för det var inte samma ställe i de olika kommunerna. Var är det den ofarliga socialtjänsten dit folk söker sig frivilligt?

Och det är tycker jag är en ganska spännande tanke. Det kan finnas dit man man tänker att hit vågar och vill jag vända mig för att få stöd. Det här är en plats för stöd. Som ju är ganska långt ifrån myndighetssajter.

Niklas

Hur tänker ni kring tillgänglighetsbegreppet? Vad betyder det i en ny socialtjänst framåt?

Lina

En sak som jag tänker på, det är den här tanken på en socialtjänst som finns på plats på ställen där det finns människor och det i motsättning till den realiteten som också finns att det finns kommuner där det finns människor som är så hotfulla i relation till socialtjänsten, att man måste stänga till och göra sig otillgänglig för att personalen är hotad. Men en tillgänglig

socialtjänst, det är ju en socialtjänst som kommer som kanske är på andra ställen än socialtjänst kontoret. Det tänker jag är tillgänglighet också.

Om man tänker på barn och unga området att det inte handlar om de som är bäst på att söka stöd utan att det faktiskt kommer till dem som behöver stödet bäst.

Sanna

Jag tänker på att det ska vara när det är lätt att nå eller lätt att komma i kontakt, att man antingen då kan använda sig av de här råden och stödsamtalen som är relativt enkla och få till eller också att det då finns liksom chattmöjligheter eller andra möjligheter för personer att komma i kontakt. Vissa kanske inte vill prata i telefonen utan vill använda sig av moderna tekniken kring det här.

Men en annan sak som vi har pratat om i insatskartläggningen det handlar just om de här digitala insatserna också, som vi vet är på ingående, så då blir det ju tillgängligt på ett annat sätt att man kanske kan nå ut till flera med ett modernt verktyg. Det behöver inte vara det här face to face om man nu nödvändigtvis inte har det behovet så att på ett sätt är det ju väldigt spännande att jobba med socialtjänstens insatser just nu eftersom det är så mycket på gång.

Melina

Och med tillgänglighet, så precis som ni har varit inne på så tänker jag också på flera olika saker och vi testar ju oss fram det här med att vi ska lämna våra socialkontor. Pratar vi en hel del om i olika delar av förvaltningen. Men just den här förflyttningen att vi ska kunna ta oss ut i områdena och att vi kan träffa de medborgare som finns där de är på mötesplatser och så vidare är någonting som är jätteaktuellt.

Vi tror ändå att det känns mer bekvämt att möta socialtjänsten så här. Det finns ju såklart i skolan men också mötesplatser och att man inte måste komma till ... som här i Eskilstuna på Smedjegatan till något kallt väntrum och vi vill gärna komma bortifrån kontoren.

Och sen det här med tillgänglighet utifrån att ha en chattfunktion är ju också någonting som vi är inne och testar. Och sen digitala andra sätt för att vi ska kunna erbjuda insatser är någonting som också har efterfrågats av de vi är till för, som vi har sett i brukarundersökningar och liknande, och det har prövats och det prövas.

Niklas

Har ni i Eskilstuna fört någon dialog kring tillgänglighet i arbetstid, att det inte går att jobba 8 till 16 eller 17 och sen är det stängt.

Melina

Ja, men det har vi gjort och sen kanske jag inte är så fullt insatt i eller insatt på djupet i det. Men vi har ju medarbetare som jobbar andra tider och vi pratar om att vi ska kunna och vi gör det nu också. Att vi har insatser som pågår andra tider på dygnet, ganska många faktiskt och särskilt våra förebyggande socialsekreterare som jobbar andra tider.

Men vi har högintensiva familj- och behandlingsinsatser där vi arbetar på andra tider, ja.

Niklas

Jag hör att flera kommuner har börjat fundera på hur man ska gå vidare där och att det är såklart en utmaning att börja omförhandla avtal lokalt med fackförbund och gå fram med det. Men att man har lyckats på något ställe i alla fall och där målet har varit att verkligen utöka

tillgängligheten i kontakten då den direkta kontakten och att man inte vill att barn ska tas från skolan för att möta socialtjänsten utan det ska man göra efter i så fall.

Lena

Melina, kan du berätta lite hur ni har jobbat med den här kartläggningen i er kommun?

Melina

Absolut. Vi började ju med att besvara den här omfattande enkäten som kom från SKR och det var ett spännande arbete som vi tog oss an för. Det ledde också till att vi började ställa oss frågor kring, vad har vi gjort de senaste åren för frågorna som gällde vilka insatser vi har gällde inte bara i nutid, utan det var också bakåt i tiden och sen hur många som har tagit del av de här insatserna så att det gjorde ändå så att vi ställde oss en del följdfrågor kring just omfattning av insatser hur många som får ta del av och så vidare. Vi har gjort det tidigare också, men det här ramade ändå in det arbetet på något sätt.

När vi tillsammans med FoU vi fick den här listan på våra insatser, så fick vi också möjlighet att se dem, även om vi nu har en katalog där vi har specificerat vad vi har så förstod vi också när vi såg hur det ser ut i andra kommuner, att vi säger olika namn på egentligen samma insats och att vi skiljer världen metod. Och vad är en insats? Och ja, alltså. Det var också intressant och det visade ju ändå så på något slags behov av att så här. Vi kanske behöver definiera, vad är det vi pysslar med och att vi behöver ha stöd nationellt för att få ett gemensamt språk. Med vad det är vi gör egentligen i socialtjänsten? Och utifrån det så fick vi också hjälp med att kika på vad vi har som är mer som ni nämnde tidigare mer positiv evidens. För det är någonting som vi pratar ofta om att vi vill använda oss av de metoder som har visat sig faktiskt fungerar. Vi vill inte göra någonting som inte fungerar. Vår tid och våra medborgares hov av tid måste ju få det bästa, så hur kan vi ge det bästa?

Och där behöver vi också ha stöd, men det har ju också lett till att vi utifrån kartläggningen pratar om det här än mer inom förvaltningen, våra medarbetare pratar om det här och att vi också tänker på det när vi väljer vilka metoder som vi ska använda oss av. Finns det evidens och vilken slags evidens?

Lena

Får jag komma in med en liten fråga där? Vad är en insats och vad är ännu metod? Vad är det för skillnad?

Melina

Vi har gjort som vi vill ha det. Vi har tänkt i Eskilstuna att en insats skulle exempelvis kunna vara stödsamtal för barn och unga gällande våld och i det så kan vi lägga in olika metoder. Och det vet vi ju inte om det är rätt tänkt, men vi har ju försökt och om vi gör någon slags struktur i det här för att också i ett beslut om en insats så vill vi ju inte att den ska vara så pass specificerad till en specifik metod. För det betyder ju att då behöver vi utreda igen om det är så. Så metoderna känner vi ändå ska kunna vara följsamma och flexibla utifrån de behov och de personer som vi har framför oss eller barn och unga, så det vill vi ju ändå att kunna ha utrymme kring.

Så så har vi tänkt kring ja, men det här är en insats, sen finns det ju också såhär. Men vilken vårdform är det och vilket insats beslut är det? Och det är också någonting som vi resonerar kring så vi har försökt att göra någon slags struktur som vi använder oss av. Men vi ser ju att vi gör ju inte lika och vi säger inte lika när vi tittar på andra kommuner.

Lina

Men ni gör lika er förvaltning?

Melina

Ja, där har vi ju våra kataloger då som hjälp och det ska ju vara stödmaterial egentligen för våra medarbetare för vi har en hel del insatser. Det kunde vi också se gentemot andra kommuner. Nu har vi ju tittat på Sörmland och då är ju Eskilstuna en av de större kommunerna, så det är ju rimligt att vi har fler ja, så att vi har väldigt många och där behöver också medarbetare stöd och hjälp i att förstå vad de här olika insatserna är till för och varför och till vilken målgrupp och vilket behov som de fungerar bäst till.

Lena

Så att förenklat skulle man kunna säga att en insats det är vad ni gör och metoder är hur?

Melina

Ja.

Sanna

Just när det kommer till både insatser och metoder så är det här någonting vi diskuterade väldigt mycket när Lina och jag var ute i våra sörmländska kommuner och diskutera den här insatskartläggningen. Och i vissa fall blev det riktigt livliga diskussioner, bland annat kring en insatsmetod som heter motiverande samtal, att man då ska motivera till en beteendeförändring om det då är en insats eller metod. Men Lina och jag hade fördelen att gå en kurs på SU som är statens beredning för medicinsk utvärdering och socialtjänst, så vi tar upp den här frågan då "Vad är det för skillnad mellan insats och metod?"

Och då vår lärare Knut. Han säger att det är det är ingen skillnad utan det här är precis samma sak. Det är en grej man gör som ska syfta till någon typ utav förändring. Så han föreslår då att man ska kalla allting som man gör för insats. Men här hoppas man ju liksom mer på nationell förtydligande utav begrepp och insatser. Och våra kommuner önskade nog också en liten vägledning i prioritering av insatser. Vilka insatser måste vi ha från nationell nivå eftersom det finns andra länder som har dem? Den typen utav nationell styrning. Man var inne på Norge bland annat och så att liksom att det där ser helt annorlunda ut kring socialtjänsten än vad det gör här i Sverige.

Niklas

Jag skulle ju gissa att det finns ganska många kommuner och aktörer på nationell nivå som också vill ha det lite dit, att vi ska ha någon form av lägsta nivå i erbjudandet och det har ju vår minister då socialtjänstminister uttryckt vid ett flertal tillfällen.

Så att där kommer det möjligtvis bli någon rörelse framåt också, men bara för att nu kanske jag tänker helt galet här, men jag tänker som du sa från Eskilstuna har kring insatser och metod. Ja, det är ungefär så som jag tänker också. Och som många andra tänker när man frågar, men ligger det inte ganska mycket i processen också i hur

Det är så vi tänker och då vill man då hålla det öppet för att inte behöva ta ett nytt beslut sen. Ja, då blir det lite olika delar. Men med ny lagstiftning så kanske vi kommer få ett nytt tänk där också och process kring hur man jobbar bara för att dra det lite vidare där.

Lina

Menar att man börjar med en metod och sen så kan det bli en insats efteråt eller?

Niklas

Nej, vi börjar med beslutet. Det som det som är den socialtjänst vi har idag då ...

Lina

Ja men, jag menar sen.

Niklas

Ja, men precis för att det gör det skapar ett visst sätt att arbeta och tänka på, men sen kanske man kan erbjuda någonting, en metod, ett stöd, en insats och då kanske det är tydligt att det är en insats bara och en metod samtidigt, för man behöver inte tänka in den här nuvarande processen som är mer reaktivt uppbyggd då.

Melina

Men vi såg ju då i den här insatskartläggningen också att vi saknar en del av insatser som faktiskt är rekommenderade. Och när vi börjar titta på vilka det när vi, vilka de metoder eller insatser det är så blir det problematiskt för oss att vi bara har någon specifik privata utförare som vi kan vända oss till för att ge våra medarbetare den utbildningen och då är det en prioritering som vi behöver göra också utifrån ja, men vårt läge just nu. Där har vi den möjligheten och det skulle ju också vara önskvärt om vi kunde få mera stöd nationellt.

Lina

Och med läge så menar du ekonomi och kompetensförsörjning?

Melina

Ja precis.

Lena

Ja, men just när det gäller det här då att kunna ha både råd och kompetens att utföra utbildningen helt enkelt för att göra de här insatserna, kommer det finnas någon tydlighet för hur man ska kunna lösa det i den nya socialtjänstlagen?

Niklas

Jag tror inte att det kommer att komma tydlighet i den nya socialtjänstlagen kring det, men däremot i systemet i den här omställningen som vi kommer behöva bygga för att stötta utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst. Vi har en nationell kunskapsmyndighet på området som vi behöver jobba ihop med. SKR är en aktör som kan bidra där och sen så är ju den regionala nivån jätteviktig. Länsnivå också att man samarbetar också så varje kommun inte behöver göra allt på egen hand.

Melina

Utifrån just det här med evidens också, så har vi försökt börja titta på mera hur vi följer upp våra insatser och där har jag också pratat en hel del med lina och sanna och hur vi kan använda utifrån vår egen systematisk uppföljning också.

Få mera kunskap och få mera lokal evidens på det som vi ändå så arbetar med så finns det ju då något slags utrymme av för ja, vi vill ju känna och vi vill veta att vi gör rätt saker, att vi erbjuder rätt stöd och att det blir lika stöd och att det faktiskt fungerar så det har handlat en hel del om det för oss i socialförvaltningens sista tiden. Ändå att så här hur, hur använder vi den kunskap som vi ändå så här om våra målgrupper?

På vilket sätt fungerar våra insatser och ger det någon ... jag tänkte säga effekt, men jag. Jag vill ändå säga, vad har vi för målpuppfyllelse i de här insatserna?

Och det är ju också varit en stor utmaning för att vi har stora system som vi har svårt att extrahera information så där i så jobbar vi också med en digital omställning och att vi arbetar tillsammans med hela kommunen hur vi ska kunna använda vår kunskap mer digitalt på ett annat sätt.

När vi också pratar mycket om AI och annat. Det finns ju hjälpmedel som kan ändå så hjälpa oss att samla information för det är extremt mycket information som vi har som jag tror att vi skulle kunna använda på ett bättre sätt än vad vi gör idag.

Niklas

Nej, men det är väl jätteviktigt att vi sitter på väldigt mycket lokal kunskap, men använder den inte alltid och kanske inte har resurser riktigt att analysera den.

Känns det så?

Melina

Ja, precis

Lena

Det låter som att det här är både stora och svåra frågor som vi har inför oss, men är det någonting ni tycker att vi har missat som vi skulle lägga till i den här podden?

Niklas

Jag tänker att det är väldigt viktigt när vi pratar om insatser metoder och hur vi jobbar framåt kunskapsbaserat också. Det är ju att vi har en ny lagstiftning på gång, men vi har också så pass stora utmaningar att vi verkligen behöver jobba med förnyelsearbetet också och då kommer vi till den här tvåhända styrningen det här att kunna jobba både målstyrande och målsökande samtidigt och det är en jätteutmaning för att vi vill förbättra och jobba med förbättringsarbete i den nuvarande verksamheten, men vi behöver också hitta de här lösningarna som är hållbara på lång sikt och om vi bara fokuserar på insatserna och skruvar på att göra det lite bättre hela tiden. Då kommer vi inte klara den framtida välfärden. Vi kommer behöva jobba med insiktsarbete med medarbetare med våra invånare för att förstå vad blir den här framtida socialtjänsten?

Melina

Och där pratar vi i Eskilstuna också en hel del om att vi vet att vi gör väldigt mycket. Så vad kan vi göra mindre av och vad kan vi göra mer av? Så det är en intressant diskussion som pågår just nu och då tänker vi på ja, men när arbetssätt såklart för våra medarbetare. Det finns ju en hel del som de gör i sin vardag som både de säger och tror att de skulle kunna göra mindre av. För kunna göra någonting annat och vad är det och då? Diskussionerna går idag till den här förflyttningen att vi ska bli mer förebyggande.

Niklas

Ja vi har ju 2 förflyttningar som ganska ofta pekas på att de kolliderar lite och det är ju den här förflyttningen mot att jobba mer förebyggande och då egentligen bedriva mer socialt arbete och mindre administrativt arbete. Samtidigt så vill vi bli mer kunskapsbaserade och följa upp mer och där krockar det ju lite så det blir spännande att se hur vi kan lösa ut.

Melina

Om vi har rätt digitalt stöd så tror jag att det är ändå så kommer hjälpa oss att förenkla och göra mer av det här sociala arbetet som vi ändå så vill göra.

Som jag hör att medarbetare säger att man vill jobba mera med sitt med det sociala arbetet än att sitta fastlåst i en administration enbart. Så det kan ju bli lite klurigt om jag som utvecklare kommer och säger att vi ska följa upp på olika sätt och vi ska dokumentera och då kanske man hör dokumenterar mera. Men det är inte det som vi vill lyfta, utan det handlar om att dokumentera det som vi vill följa upp. Och det är inte för att vi vill följa upp, utan det är för att vi ska kunna förstå det arbete som vi gör. Så att det blir så bra som möjligt för dem vi är till för.

Lena

Men då, så då får jag tacka så jättemycket för att ni var med i den här podden.

Och till dig som lyssnar så vill jag säga tack så jättemycket för att du har lyssnat och önska dig en toppendag.

Hej då!

Poddmusik